

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Published Date: 2023-05-29

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Zatem każdy nauczyciel na podstawie analizy dokumentacji ucznia, jego wytworów, analizy sprawdzianów, postępów, ale także na bazie obserwacji i konsultacji z innymi nauczycielami i specjalistami dostosowuje wymagania edukacyjne.

Podstawowym celem dostosowania wymagań jest przede wszystkim wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno-motywacyjnej.

Dostosowanie polega przede wszystkim na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającego uczniom sprostanie wymaganiom.

Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabosłyszącego w pierwszej ławce),
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Dla kogo zatem konstruujemy dostosowania?

- dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Dostosowania konstruowane przez nauczycieli powinny dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania.

Nie mogą polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną. Nie oznaczają pomijania zagadnień zawartych w podstawie programowej, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych.

Nie mogą prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Przykłady zapisów dostosowań, które ułatwią pracę z uczniem ze SPE.

- Nie odpytywanie ucznia z czytania głośnego przed zespołem klasowym.
 - Dzielenie zadań na etapy.
1. Przygotowywanie i wykorzystywanie wklejek z dłuższymi notatkami.
 - Wizualizacja treści i poleceń.
 - Możliwość przeliczania i wykonywania zadań na konkretach.
 - Naukę wiersza rozłożyć na fragmenty i zezwolić na zaliczanie częściami.
 - Pozwalanie uczniowi na zapoznanie się z lekturą za pomocą audiobooków.
 - Przygotowywanie planów aktywności i krótkich instrukcji.
 - Odwoływanie się do znanych uczniowi sytuacji z życia.
 - Pokazywanie użyteczności poznawanych treści i praca metodami poglądowymi.
 - Praca z szablonami i schematami zadań.

Jak dokumentujemy dostosowania wymagań edukacyjnych?

Szkoła ma autonomię, ale musi posiadać dokumentację potwierdzającą dostosowanie wymagań przez wszystkich nauczycieli uczących danego ucznia, wymagającego takiego wsparcia.

– Szkoła może konstruować arkusze wymagań edukacyjnych, które znajdują się w teczce ucznia.

– w IPEcie u uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

– W dzienniku.

Informacja: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Brzegu Dolnym